

- ΤΟΥΡΚΙΑ
- ΕΛΛΑΔΑ
- ΕΡΓΑΖΟΜΕΝΟΙ ΜΑΘΗΤΕΣ
- ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΗ ΚΥΠΡΟ

ΜΠΡΟΣΤΑ ΣΤΟ ΛΑΟ ΚΑΙ ΤΑ ΚΟΜΜΑΤΑ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ

ΠΡΟΓΡΑΜΜΑ ΕΔΕΚ

«Η ΕΔΕΚ έθεσε μπροστά στο λαό ώρισμένες αρχές. Θα παρουσιάσει ένα πιο λεπτομερειακά επεξεργασμένο πρόγραμμα για βάση συνεργασίας. Δεν είναι δυνατή η ανάθεση σε μια πλευρά έν λευκώ εξουσιοδότησης χειρισμού του (Κυπριακού) θέματος ή της έν λευκώ έκπροσώπησης άλλων».

Μ' αυτά τα λόγια ο Πρόεδρος του Σοσιαλιστικού Κόμματος ΕΔΕΚ, συν. Βάσος Λυσσαρίδης, μιλώντας στο πολιτικό μνημόσυνο του Δώρου Λοΐζου στη Λεμεσό, καθώρισε τον τρόπο προσέγγισης του κόμματος προς τις υπόλοιπες πολιτικές δυνάμεις της Κύπρου στην περίοδο μετά τον θάνατο του Προέδρου Μακαρίου.

Η όμιλία του προέδρου της ΕΔΕΚ αποτελεί την πρώτη επίσημη σαφή κοινοτική τοποθέτηση πάνω σ' ένα θέμα που έχει χρησιμοποιηθεί πολλές φορές για παραπλάνηση του λαού: το θέμα της ενότητας. Δυστυχώς η έννοια της ενότητας έχει κακοπάθει ιδιαίτερα μετά τον θάνατο του Μακαρίου. Κάτω από μια δήθεν ενότητα προσπαθούν να θρούν στήγη οι θεωρητικοί της υποταγής, οι πράκτορες του ιμπεριαλισμού. Ακόμα κάτω από την «ενότητα» προσπαθεί η οικονομική ολιγαρχία να μεθοδεύσει την άνοδό της στην εξουσία, να οργανώσει τις δυνάμεις της για να χτυπήσει το λαϊκό κίνημα.

Όμως η ενότητα γίνεται για να εξυπηρετήσει συγκεκριμένους στόχους. Στη περίπτωση της Κύπρου η ενότητα τότε μόνο μπορεί να έχει σημασία αν οδηγεί στη σωστή διεξαγωγή του αγώνα του λαού για απαλλαγή από την κατοχή, την ιμπεριαλιστική εξάρτηση και την κάθε είδους εκμετάλλευση. Έτσι ένα σωστό πρόγραμμα είναι η απαραίτητη προϋπόθεση για την ενότητα. Η προοπτική προβολής από την ΕΔΕΚ ενός προγράμματος για συζήτηση αποτελεί μια θετική εξέλιξη στον πολιτικό χώρο της Κύπρου. Μια εξέλιξη που θα βάλει μια τάξη στη σύγχυση που η δεξιά προσπαθεί να δημιουργήσει διαμαγωγώντας για «ένότητα».

Οι επιπτώσεις από την προβολή λεπτομερειακού προγράμματος από την ΕΔΕΚ στον λαό και τα κόμματα για συζήτηση δεν μπορούν να εκτιμηθούν με ακρίβεια. Ασφαλώς όμως θάνατο σημαντικές. Από τη μια μπαίνει μπροστά μια διαδικασία ένωσης κάτω από τα μάτια του λαού που θα μπορεί να κρίνει την τοποθέτηση του καθε-

νός. Δεν είναι νοητό να ακολουθείται η πολιτική της μυστικής διπλωματίας για θέματα που αφορούν άμεσα το λαό. Από την άλλη γίνεται ξεκάθαρο πως μόνο όσοι είναι σε θέση να προχωρήσουν με βάση ένα πρόγραμμα αγώνα μπορούν να περιληφθούν σ' αυτή την ένότητα. Τό να περιμένουμε ότι η οικονομική ολιγαρχία με την απόλυτη εξάρτησή της από τον ιμπεριαλισμό έχει οτιδήποτε θετικό να προσφέρει στον αντιιμπεριαλιστικό αγώνα είναι στην καλύτερη περίπτωση αφέλεια και στη χειρότερη συνευθητή προδοσία.

Η ύπαρξη ενός προγράμματος είναι απαραίτητη. Δεν είναι αρκετή. Όπως τόνισε ο Δρ Λυσσαρίδης, για την ενότητα χρειάζονται, εκτός από το πρόγραμμα, και μέτρα που να εγγυώνται την υλοποίησή του. Τέτοια μέτρα απαιτούν την συμμετοχή του λαού και την παρουσία δοκιμασμένης ηγεσίας διαλεγμένης μέσα από τους αγώνες του λαού.

Πάνω στο θέμα του προγράμματος μίλησε και ο Γενικός Γραμματέας της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ συν. Μάριος Τεμπριώτης. Ο συν. Μάριος τόνισε την ανάγκη συσπείρωσης γύρω από ένα πρόγραμμα αγώνα που θα μπορεί να ενώσει τις μάζες. Ένα τέτοιο πρόγραμμα πρέπει να βασιστεί στη δημιουργία λαϊκής πολιτοφυλακής με δημοκρατικό έλεγχο, με εκλεγμένους και ανακλητούς αξιωματικούς. Η οικονομία πρέπει να επιτευχθεί αφού εθνικοποιηθούν οι τράπεζες, τα βασικά μονοπώλια και το εξωτερικό εμπόριο. Στις εθνικοποιημένες επιχειρήσεις ή διοίκηση πρέπει να γίνεται από κοινού από το κράτος και τους εργαζομένους. Τόνισε επίσης πως δεν μπορεί να υπάρξει συνεργασία με την οικονομική

ολιγαρχία γιατί, αντικειμενικά σαν τάξη είναι δεμένη με τον ιμπεριαλισμό και γι' αυτό επιζητεί λύση που δεν ανταποκρίνεται στα συμφέροντα του λαού.

Οι θέσεις της ΕΔΕΚ είναι γνωστές. Η λεπτομερειακή παρουσίαση ενός προγράμματος θα αποτελέσει την πρακτική απόδειξη της τοποθέτησης του κόμματος. Η επίτευξη ενός κοινού προγράμματος των αντιιμπεριαλιστικών δυνάμεων, ενός προγράμματος που να

προσφέρει την σωστή πορεία τηρη στις θλιβερές κραυγές αποτελεί την καλύτερη απάν- για «ένότητα της Δεξιάς».

ΜΕΤΩΠΟ ΑΓΩΝΑ ΤΩΝ ΛΑΪΚΩΝ ΔΥΝΑΜΕΩΝ κινδυνος αναβίωσης του φασισμού

Αν μια οποιαδήποτε κυβέρνηση δεν στηριχθεί πάνω απ' όλα στις δυνάμεις του λαού για να δημιουργηθεί ένα ισχυρό μετωπο αγώνα που θα είναι ικανό ν' αντιπαραταχθεί αποτελεσματικά στα στρατεύματα κατοχής, στην ιμπεριαλιστική επίθεση, και στην οικονομική ολιγαρχία κι' αν επιτραπεί στην άρχουσα τάξη να καθορίζει από την μια την πολιτική γραμμή και την οικονομική πολιτική μιας οποιασδήποτε κυβέρνησης, ενώ θα έχει από την άλλη την δυνατότητα μέσω των πολιτικών της εκπροσώπων να αντιπολιτεύεται διαμαγωγικά σε όλα τα επίπεδα, τότε υπάρχει ουσιαστικός κίνδυνος απογοήτευσης των μαζών και συνεπακόλουθης στρόφης τους προς την μόνη υπαλλακτική γραμμή που θα υπάρχει, την γραμμή της δεξιάς, δηλ. την γραμμή της υποταγής.

Μια τέτοια προοπτική, της οποίας άρχισαν να φαίνονται τα πρώτα αποτελέσματα, δεν είναι καθόλου παρατραβηγμένη. Ήδη οι μάζες, τόσο ανάμεσα στους εργαζόμενους και στους πρόσφυγες όσο και ανάμεσα στα μεσαία και μικρομεσαία στρώματα, είναι σε μεγάλο βαθμό απογοητευμένες από την ως τα σήμερα πο-

ρεία. Ένα ελάχιστο δείγμα αυτής της κατάστασης είναι οι βουλευτικές εκλογές του 76. Η αδυναμία του μετώπου του «κέντρου» και της άριστερας να δώσει πραγματική λύση σε μια σειρά από λαϊκά προβλήματα, δημιούργησε από τη μια μεγάλη απογοήτευση στα λαϊκά στρώματα και έδωσε από την άλλη την δυνατότητα

δημαγωγίας στην Κληριδική δεξιά και της προσφοράς μιας υπαλλακτικής γραμμής που μπορεί σ' εκείνο το στάδιο να ήταν πάνω σε μια άριστη και γενική βάση, έφερε όμως σημαντικά αποτελέσματα.

Σήμερα βρισκόμαστε μπροστά σε μια ακόμα πιο επικίνδυνη φάση. Ο Μακάριος που κάτω από την ισχυρή του προσωπικότητα καλύπτονταν τα λάθη και οι αδυναμίες μιας αμφιταλαντευόμενης τοποθέτησης είναι νεκρός. Αυτό που χρειάζεται τώρα ο λαός δεν είναι διακηρύξεις αλλά ένα συγκεκριμένο, σαφές πρόγραμμα πάνω σε όλα τα βασικά πολιτικο-οικονομικά προβλήματα του τόπου, που θα φέρνει τον ίδιο τον λαό στο πρώτο πλάνο και θα δημιουργεί ουσιαστικές προϋποθέσεις για την επίτυχία του απελευθερωτικού αγώνα.

Αντικειμενικά μπαίνουμε σε μια περίοδο οικονομικής

ΣΥΝΕΧΕΙΑ
ΣΤΗΝ 5η ΣΕΛΙΔΑ

Η ΕΛΛΑΔΑ ΣΕ ΠΡΟΕΚΚΛΟΓΙΚΗ ΠΕΡΙΟΔΟ

Όλες οι ενδείξεις δείχνουν πως η Ελλάδα μπαίνει σύντομα σε προεκλογική περίοδο. Ο βασικός σχηματισμός της Δεξιάς, η Νέα Δημοκρατία, προσπαθεί να επιλέξει την πιο ευνοϊκή για κείνη χρονική περίοδο για την προκήρυξη των εκλογών. Ταυτόχρονα όλα τα κόμματα, ετοιμάζονται για να μπουν στην εκλογική αντιπαράθεση.

Η εκλογική αναμέτρηση, που υπάρχει πιθανότητα να γίνει τον ερχόμενο Νοέμβριο (ή να καθυστερήσει μέχρι την Άνοιξη του 1978 όπως θέλουν μερικά στελέχη της Ν. Δημοκρατίας), θα γίνει γύρω από μια πληθώρα πειστικών

δημόσια την αποτυχία της. Σε μια πολύ πρόσφατη δημόσια κ. Παπαληγούρας, είπε πως το εθνικό εισόδημα θα είναι μειωμένο σε σύγκριση με το επίπεδο που προβλεπόταν στις αρχές του χρόνου. Ταυτόχρονα παραδέχτηκε την ύπαρξη ενός υψηλού ρυθμού ανόδου των τιμών, γύρω στα 10%, που ενδέχεται να ακολουθήσει τους ευρωπαϊκούς ρυθμούς (11%-18%). Από την άλλη ο κ. Παπαληγούρας χαρακτήρισε τα αιτήματα των εργαζομένων σαν «υπέρμετρα και καθήκον της Κυβέρνησης είναι να τα περιορίσει».

Είναι, λοιπόν, φανερό πως οι Έλληνες εργαζόμενοι, παράλληλα με τις επιθέσεις που δέχθηκαν όσον αφορά τον συνδικαλιστικό τομέα, αντιμετωπίζουν τώρα μια νέα επίθεση ενάντια στο δικαίό τους επίπεδο, που ανάμεσα στ' άλλα, διαβρώνεται από τη συνεχή άνοδο των τιμών.

Η προσπάθεια της Κυβέρνησης βασίζεται σε μια πολύ γνωστή τακτική: Κατηγορεί τους εργαζόμενους πως τα αιτήματά τους αντιστρατεύονται την προσπάθεια για τους άμυντικούς εξοπλισμούς σε μια προσπάθεια εκμετάλλευσης εθνικιστικών συνθημάτων.

Έχτος από τα οικονομικά

προβλήματα της χώρας, η κυβέρνηση αντιμετωπίζει το αδιέξοδο της κρίσης του Αιγαίου και το Κυπριακό, ενώ η απόφαση και για μια τυπική επιστροφή στο ΝΑΤΟ δημιουργεί, σίγουρα, αντιδράσεις μέσα στον ελληνικό τομέα.

Κάτω από την πίεση των των προβλημάτων και την απομυθοποίηση του Καραμανλή, σαν του ανθρώπου που έσωσε τους Έλληνες από την δικτατορία, δεν είναι καθόλου παράξενο που η κυβέρνηση ζητά μια ευνοϊκή (και όπωςδήποτε πρόωγη) η-

μερομηνία για τις εκλογές. Τα οικονομικά προβλήματα θα αντιμετωπιστούν με αντιλαϊκά μέτρα, ενώ η διένεξη με την Τουρκία, συνεπάγεται μέσα στα πλαίσια του ΝΑΤΟ υποχωρήσεις.

Οι πρόσφατοι έμπρησμοί, σε μεγάλες δασικές εκτάσεις, έδωσαν ξανά το πρόσχημα για προπαγάνδα ενάντια στους «άφρονες», «τους εξτρεμιστές των δύο άκρων» και επανάφεραν τη γνωστή θεωρία του Καραμανλή περί άριστερο-χουντισμού. Είναι φανερό πως οικοδομείται πάλι το είδωλο του Καραμανλή που θα σώσει την Ελλάδα από τον κίνδυνο έκτροπης προς τη δικτατορία.

Είναι σχεδόν βέβαιο πως η Νέα Δημοκρατία δεν θα καταφέρει να κερδίσει το ποσοστό ψήφων που πήρε στις περασμένες εκλογές. Τρία χρόνια δεξιάς διακυβέρνησης είχαν σαν αποτέλεσμα την μετατόπιση των μαζών προς τα αριστερά. Το κόμμα που, σύμφωνα με τις πιο πολλές εκτιμήσεις που γίνονται, κέρδισε απ' αυτή τη μετατόπιση είναι το ΠΑΣΟΚ. Αυτό εξηγεί και την τελευταία δημία του κ. Παπανδρέου, στην οποία αναφέρει πως το ΠΑΣΟΚ θα κατέλθει αυτόνομα στις εκλογές για να διεκδικήσει την εξουσία. Βέβαια η προοπτική για κατάληψη της εξουσίας από

μόνο το ΠΑΣΟΚ είναι απομακρυσμένη. Στο χώρο επίσης της αντιπολίτευσης, το Κ.Κ.Ε. εσωτερικού μαζί με τέσσερα άλλα μικρά κόμματα, την Ε.Δ.Α., το Κόμμα Σοσιαλιστικής Πρωτοβουλίας, τη Σοσιαλιστική Πορεία και τη Χριστιανική Δημοκρατία, εξέφρασαν την πρόθεσή τους να συνεργαστούν στις εκλογές. Φαίνεται, πάντως, πως η συνεργασία των αριστερών δυνάμεων σε τούτη την περίοδο δεν μπορεί να επιτευχθεί.

Τα τελικά αποτελέσματα των εκλογών θα δείξουν τις παρά πέρα προοπτικές. Αν η Δεξιά δεν κατορθώσει να έχει την πλειοψηφία των έδρων στη Βουλή, οι αριστερές δυνάμεις πιθανόν να μπορέσουν να σχηματίσουν κυβέρνηση. Ωστόσο, σε τελευταία ανάλυση, η επιτυχία της αριστεράς θα εξαρτηθεί από το κατά πόσο θα μπορέσει να συνεργαστεί και να καθοδηγήσει το εργατικό κίνημα γύρω από ένα τέτοιο πρόγραμμα, που θα εγγυάται τη μαζική λαϊκή συμμετοχή στην πολιτική διαδικασία.

προβλημάτων που αντιμετωπίζει η χώρα. Τα οικονομικά προβλήματα έχουν ήδη μπει σε μια τέτοια δξότητα, που η κυβέρνηση υποχρεώνεται τώρα να παραδεχτεί ουσιαστικά

ΕΜΕΙΣ ΚΑΙ ΟΙ ΑΛΛΟΙ

ΕΝΙΣΧΥΣΤΕ ΤΟ ΚΕΦΑΛΑΙΟ...

ΕΙΝΑΙ κακό πράμα η γενέκευση. Τρεις περιπτώσεις ιδιωτικής πρωτοβουλίας που ήξερα τις θεωρούσα αντιπροσωπευτικές. Φαίνεται όμως πως έντελώς συμπτωματικά και οι τρεις αυτές περιπτώσεις έτυχε να είναι εξαιρέσεις γιατί η επαναδραστικοποίησή τους έγινε ολότετα από ευγενή δάνεια ενώ τα ιδιωτικά κεφάλαια των ιδιοκτητών τους δραστηριοποίησαν επιχειρήσεις στο εξωτερικό. Το περίεργο είναι ότι οι κυπριακές επιχειρήσεις δείχνουν ζημιά ενώ αυτές στο εξωτερικό κέρδος. Παρασύρτηκα λοιπόν από τους κομμουνιστές και νόμισα ότι ο μόνος τρόπος για να αναπτυχθεί η οικονομία είναι οι εθνικοποιήσεις. Όμως ο Σπύρος μου άνοιξε έφτυχως τα μάτια αφού «Η Κυβέρνηση θα πράξει πάν το δυνατό για να ενισχύσει τον ιδιωτικό τομέα για να διαδραματίσει ά κ ό μ α π ε ρ ι ο σ ό τ ε ρ ο το ρόλο του στη γενική προσπάθεια για την ανάκαμψη της οικονομίας». (υπογράμμιση δική μου): Για να διαδραματίσει «ακόμα περισσότερο» ρόλο θα πεί πως έχει ήδη διαδραματίσει σημαντικό ρόλο. Όχι δικαιότερες κατανομές των βαρών και πράσινα λόγια. Ενισχύστε το κεφάλαιο και θα σάς «προσεγγίσουν με στοργή» για να κρατηθούν χαμηλά τα μεροκάματα, για να διατηρηθεί η συναγωνιστικότητα των

προϊόντων και να πάει μπροστά η οικονομία.

...ΚΑΙ ΤΗΝ ΕΚΚΛΗΣΙΑ

ΞΕΡΕΤΕ γιατί ο κλήρος της Κύπρου δεν έχει την απαιτούμενη μόρφωση; Φαίνεται ο λόγος βρίσκεται στις «μικρές απολαβές του που είναι αποθαρρυντικές για ένα άνθρωπο πανεπιστημιακής μόρφωσης να γίνει κληρικός». Γιατί στο τέλος — τέλος και οι παπάδες δεν γίνονται παπάδες για να υπηρετήσουν τον ύψιστο αλλά για να ζήσουν. Αυτό το αφιλότιμο το κίνητρο του κέρδους έχει εισχωρήσει ακόμα και στα θεία. Και γιατί οι απολαβές τους είναι μικρές; Γιατί «όσα λέγονται περί πολλής περιουσίας της εκκλησίας της Κύπρου είναι φανταστικά». Άφου να σκεφτήτε η Μητρόπολη Πάφου αναγκάζεται να συνάπτει κάθε χρόνο δάνεια 20.000 λιρών. Νομίζω πως πρέπει να σφίξουμε το ζωνάρι για να ενισχύσουμε και την εκκλησία για να δώσει ψήλες απολαβές ώστε να έχουμε παπάδες τλειωμένους του πανεπιστημίου. Άνκαι εδώ που τα λέμε με προβληματίζει και η εισήγηση κάποιου φίλου μου. Μια και η ηλεκτρονική τεχνολογία έγινε αποδεκτή στην εκκλησία με την εισαγωγή των ηλεκτρικών πολυελαίων και των μεγαφώνων γιατί να μην γίνει και αύξηση της παραγωγικότητας με την υιοθέτηση του

μαγνητοφώνου ή ακόμα και του ραδιοφώνου. Έτσι θα χρειάζονται πολύ λίγοι παπάδες και θα μπορούν να πηγαίνουν και στο πανεπιστήμιο.

ΚΑΤΑ ΚΟΡΙΝΘΙΑΣ ΕΛΕΥΘΕΡΟΛΕΩΣ ΤΟ ΑΝΑΓΝΩΣΜΑ

«Μόνον έλεεινοι και χυδαίοι υπάνθρωποι, προερχόμενοι όχι από σπίτια, αλλά από «αχούρια», από τρώγλες συνοικισμών υπαναπτύκτων χωρών της πρωτογόνου Ανατολής μόνον πνευματικώς υπανάπτυκτοι, απολίτιστοι και θάρβαροι, άνθρωποι με καρδιαν τίγρεως και αντιλόπης και ψυχήν κοπρώδη, βουτηγμένην εις την λάσπην της προστυχιάς και τόν δασώδη βόρβορο της αίσχρας έμπαθειας μόνον από υποκείμενον εις τας άρτηρίας και τας φλέβας του οποίου ρέει όχι καθαρόν αίμα, αλλά θρώμικον πύον, μόνον από αίσχραν, ρυπαράν και κολασμένην ψυχήν, θ' ανέμενέ τις μίαν τοιαύτην συμπεριφοράν, άναξίαν όχι Έπισκόπου και ανθρώπου πολιτισμένου, αλλά άνθρωπο φάγου και έξ ολοκλήρου διεφθαρμένην ψυχήν και καρδιαν έχοντος».

Τάδε έφη ο Μητροπολίτης Έλευθερουπόλεως για τόν Μητροπολίτη Κορινθίας. Φαίνεται ότι και στην Ελλάδα οι απολαχές των κληρικών είναι χαμηλές. Χρειάζεται σοβαρή σκέψη για τη λύση του μαγνητοφώνου.

ΕΚΦΡΑΣΗ

ΑΙΓΥΠΤΙΟΙ ΕΡΓΑΤΕΣ

ΤΕΣΣΕΡΕΙΣ αιγύπτιοι εργάτες αρτοποιείου στα Λαταία κατηγορήθηκαν για κατάληψη του εργοστασίου όπου εργάζονταν. Οι εργάτες για 4 μήνες τώρα δεν έχουν πάρει κανένα μισθό.

Αυτό το εργατικό επεισόδιο έφερε στο φως μια πραγματικότητα που έγκυμονει κινδύνους για το μέλλον. Οι κύριοι κεφαλαιοκράτες μετά από τις διευκολύνσεις που τους έδωσε η Κυβέρνηση μετά την αφαίμαξη των κυρίων εργατών και το δέσιμο του εργατικού κινήματος ορέγονται τώρα και ξένους εργάτες. Θα μπορούν έτσι να τους χρησιμοποιούν για να κρατήσουν το μεροκάματο χαμηλά και παράλληλα να διασπάσουν την εργατική τάξη.

ΕΜΕΙΣ δεν είμαστε ενάντια στους ξένους εργάτες που έρχονται για να δουλέψουν. Όλοι είναι υπέρσδεκτοι. Αυτό που θα πρέπει να εμποδίσουμε είναι την προσπάθεια χρησιμοποίησης των ξένων εργατών για διατήρηση χαμηλών μεροκαμάτων από τους κεφαλαιοκράτες. Απαραίτητη προϋπόθεση γι' αυτό, είναι η ενότητα της εργατικής τάξης, η ενότητα των κυρίων και ξένων εργατών. Τα συμφέροντα όλων των εργατών είναι κοινά. Τους εκμεταλλεύονται σαν τάξη. Κι' εμείς σαν τάξη πρέπει να τους αντιμετωπίσουμε.

Η ΚΕΝΤΡΟΔΕΞΙΑ

ΚΑΤΩ από τον πιο πάνω τίτλο ή «Σημερινή» σε σχόλιό της την περασμένη Κυριακή καλεί τον κ. Κυπριανού να κινηθεί για την ένοπιση της Δεξιός γιατί: «Η ένοπιση της Δεξιός έχει ωριμάσει ιστορικής σημασίας πλεονεκτήματα. Πρώτον δεν επιτρέπει την δημιουργία έντυπώσεων ότι οι Έλληνοκύπριοι κομμουνιστοκρατούνται. Και ότι η Βουλή και η Κυβέρνηση του Κυπριακού Κράτους είναι κομμουνιστοπρόβλητα. Δεύτερον, η κομμουνιστική ήγεςία δεν μπορεί με ενωμένη την δεξιά να επιβάλλει γραμμές και θέσεις που υπαγορεύονται έξωθεν και που είναι δυνατόν να γρονθοκοπούνται με τα πραγματικά συμφέροντα του Κυπριακού Έλληνισμού. Τρίτον, με την ένοπιση της Δεξιός γίνεται πιο εύκολη και συνειδητή η οποιαδήποτε πολιτική συνεννόηση μεταξύ Δεξιός και Άριστερās για μια μίνιμουμ εσωτερική και εξωτερική πολιτική.

Είναι εκπληκτικός ο κυνισμός με τον οποίο γίνεται προσπάθεια αναβίωσης της ιδεολογίας του αντικομμουνισμού. Γιατί ασφαλώς αυτοί που πειράζονται γιατί τους δημιουργείται η εντύπωση ότι οι Έλληνοκύπριοι κομμουνιστοκρατούνται δεν είναι άλλοι από τους ιμπεριαλιστές, τους πραγματικούς έχθρους της Κυπριακής ανεξαρτησίας. Δεύτερον γίνεται προσπάθεια να καλυφτεί η πραχτορική δράση της δεξιός με αναφορά στις «θέσεις που υπαγορεύονται έξωθεν» της κομμουνιστικής ήγεςίας». Τρίτον, αφού χωριστούν τα άρνια από τα έριφια τότε από θέσιν ισχύος... κανονίζουμε την άριστερά. Για την δεξιά ή συνεργασία με την άριστερά σημαίνει ύποταξη της τελευταίας.

ΤΑ ΣΧΟΛΕΙΑ

ΑΥΤΟ το μήνα ξαναοίγουν τα σχολεία. Μαζί με την συγκέντρωση των μαθητών μπαίνουν μπροστά τους και τα διάφορα μαθητικά και κοινωνικά προβλήματα που αντιμετωπίζουν. Η οργανωμένη δράση των μαθητών για την εντόπιση και επίλυση αυτών των προβλημάτων είναι απαραίτητη. Ο μαθητικός συνδικαλισμός έχει πολλά να προσφέρει και για την λύση των άμεσων προβλημάτων αλλά και σαν μέσον εκπαίδευσης για συλλογική δράση. Καθήκον λοιπόν κάθε συνειδητοποιημένου μαθητή είναι η προώθηση αυτής της οργανωτικής προσπάθειας. Η Σ.Ε. θα σταθεί δίπλα στους μαθητές και θα αγωνιστεί για την προώθηση του αγώνα τους και των προβληματισμών τους.

ΚΛΙΜΑΚΩΣΗ ΤΗΣ ΒΙΑΣ ΣΤΗΝ ΤΟΥΡΚΙΑ

Την περασμένη εβδομάδα τουλάχιστον έξι άτομα σκοτώθηκαν και δεκάδες τραυματίστηκαν σε συγκρούσεις της αστυνομίας με τους κατοίκους φτωχογειτονειδών της Κωνσταντινούπολης. Αιτία των συγκρούσεων ήταν η προσπάθεια του Δήμου να κατεδαφίσει παραπήγματα που χτίστηκαν σε ιδιωτική γη. Οι κάτοικοι των παραπηγμάτων, αποφασισμένοι να προστατέψουν αυτό το ελάχιστο στέγης που είχαν αντιστάθηκαν με αποτέλεσμα η αστυνομία να καταφύγει στην ωμή ένοπλη βία για την «επιβολή του νόμου».

Τα επεισόδια της Κωνσταντινούπολης αποτελούν νέα σοβαρή κλιμάκωση της βίας που έχει γίνει πια καθημερινό φαινόμενο στην Τουρκία και ιδιαίτερα στις μεγάλες πόλεις. Χαρακτηριστικό της έκτασης αυτής της βίας είναι ο έπίσημος απολογισμός του ύπουργού εσωτερικών της Τουρκίας κ. Όζάλ που αναφέρει ότι από την αρχή του χρόνου σκοτώθηκαν σε πολιτικά επεισόδια 160 άτομα και πληγώθηκαν 1860. Αναφέρει ακόμα ότι φέτος σημειώθηκαν 521 επεισόδια ρίψης βομβών σε σύγκριση με 175 το 1976 και 9 το 1975. Οι ληστείες τραπεζών έφτασαν τις 49 σε σύγκριση με 39 το 1976 και 10 το 1975.

Οι πιο πάνω στατιστικές αποτελούν μια μικρή αλλά εύγλωττη ένδειξη της βαθείας κοινωνικής και οικονομικής κρίσης που περνά η Τουρκία. Μιας κρίσης που η άρχουσα τάξη δεν μπόρεσε να ξεπεράσει παρ' όλη την ποικιλία μεθόδων που χρησιμοποίησε: επέμβαση του στρατού και στυγνή καταπίεση, κυβέρνηση του «σοσιαλιστή» Έτζεβίτ, έξαρση του σωδινισμού με την εισβολή στην Κύπρο και την έξοδο του «Σεισμίκ» στο Αίγαίο, στρατιωτικός νόμος, φασιστική δράση με οργανώσεις όπως οι «Γκρίζοι Λύκοι». Μπορεί να πει κανείς ότι η άρχουσα τάξη έχει εξαντλήσει κάθε περιθώριο για την επιβολή της κυριαρχίας της πάνω στον Τουρκικό λαό. Έκτος από ένα: μια κυβέρνηση συνασπισμού των δυο μεγάλων κομμάτων, του Έτζεβίτ και του Ντεμιρέλ. Ήδη η ήγεςία των Τουρκικών εργατικών συνδικάτων έχει προβάλει αυτό το αίτημα με την άπειλη γενικής άπεργίας σε μια προσπάθεια εξαπάτησης του λαού σχετικά με τις δυνατότητες και τους στόχους μιας τέτοιας κυβέρνησης.

Οι πιέσεις για την δημιουργία κυβέρνησης συνασπισμού Έτζεβίτ — Ντεμιρέλ δεν προέρχονται μόνο από τα συνδικάτα αλλά και από μεγάλη μερίδα του κεφαλαίου που επιπλέον πώς μια τέτοια κυβέρνηση θα μπορούσε να επιβάλει «μέτρα λιτότητας» να μειώσει δηλαδή ακόμα περισσότερο το ήδη τραγικά χαμηλό βιωτικό επίπεδο των Τούρκων εργαζομένων. Είναι ακόμα γνωστό ότι μέτρα λιτότητας απαιτεί και το Διεθνές Νομισματικό Ταμείο στις διαπραγματεύσεις του με την Τουρκία για την παροχή δανείων. Η Κυβέρνηση Ντεμιρέλ προσπαθεί να επιβάλει τέτοια μέ-

τρα λιτότητας αλλά είναι αμφίβολο αν θα το καταφέρει μέσα στο κλίμα κοινωνικού αναβρασμού που επικρατεί.

Όπως και να έχουν τα πράγματα είναι δύσκολο να δει κανείς πως ή άρχουσα τάξη θα μπορέσει να ξεπεράσει την κρίση. Εκτός του ότι είναι σχεδόν αδύνατο για οποιαδήποτε κυβέρνηση να μειώσει το βιωτικό επίπεδο των Τούρκων

στατική Νεολαία που διαλύθηκαν μετά την επέμβαση του Στρατού αρχίζουν να αναδιοργανώνονται και να δραστηριοποιούνται και πάλι. Το πρόβλημα παραμένει στο αν θα αποκτήσουν μαζική υποστήριξη οι επαναστατικές ιδέες για να μπορέσουν να ένοπιοιθούν οι δυνάμεις της αλλαγής για να χτυπηθεί το σύστημα της εκμετάλλευσης και της διαφθοράς. Αν αυτό δεν γίνει δυνατό ή κρίση θα συνεχίζει να βαθαίνει διώνοντας άφθονη τροφή στον φασισμό. Θάταν άσκοπο να διακινδυνεύσει κανείς ακριβείς προβλέψεις για την πορεία γιατί λείπουν οι αναγκαίες πληροφορίες.

Το πιο σημαντικό στοιχείο της περιόδου αυτής είναι το γεγονός ότι η βία έχει πια ξεφύγει σε μεγάλο βαθμό από

εργατών, και αν ακόμα το καταφέρει θα κερδίσει ελάχιστα χρόνο. Η κρίση της οικονομίας δεν έρσκειται στις «ψηλές» εργατικές απολαβές αλλά στη μόνιμη υποανάπτυξη που επιβάλλει το σύστημα και η ιμπεριαλιστική απομύζηση. Μόνο ριζικές αλλαγές στη δομή της οικονομίας θα μπορούσαν να βγάλουν την Τουρκία από το αδιέξοδο. Τέτοιες όμως αλλαγές, που σημαίνουν οδσαστικά άρνηση του καπιταλιστικού συστήματος σημαίνουν κατ' ανάγκη και άπόσπαση της έξουσίας από την δεξιά.

Ποιά είναι η κατάσταση μέσα στο εργατικό κίνημα; Η σπασμοδική δράση των φοιτητών, ή άριθμητική δύναμη των συνδικάτων και ή άσυντόνιστη δράση των εργατών είναι ένδειξη της αδυναμίας του κινήματος. Αναμφίβολα οι άριστερές οργανώσεις γίνονται μέρα με την μέρα πιο δυνατόες. Μικρά εργατικά κόμματα όπως το TSIP (που άς σημειωθεί τάχτηκε ενάντια στην εισβολή στην Κύπρο) το ΤΕΡ και άλλα έχουν μπροστά τους πολλές προοπτικές. Οργανώσεις όπως ή Έπανα-

τά άτομικά πλαίσια και γίνεται βία της αστυνομίας ενάντια σε μαζες λαού. Μια περίοδος έξαιρετικής πρόσφορη για το ξάπλωμα επαναστατικών ιδεών — αλλά ταυτόχρονα και άνόδου του φασισμού. Οι μαζες επαναστατούν και σιγά σιγά κινούνται προς τη σωστή κατεύθυνση. Θα προλάβει να δημιουργηθεί ή σωστή ήγεςία που θα τις οδηγήσει στη νίκη;

Το πιο πιθανό είναι να συνεχιστεί μακρόχρονα ή κρίση. Χωρίς ν' άποκλείονται έντελώς «Γκανταφικές» διέξοδοι, ή Τουρκική άρχουσα τάξη ίσως δοκιμάσει σε κάποιο στάδιο την μέθοδο της στρατιωτικής δικτατορίας πολύ πιο στυγνής άπ' ότι γνωρίσαμε στο παρελθόν. Η άποτροπή μιας τέτοιας εξέλιξης βρίσκεται μέσα στις δυνατότητες του εργατικού κινήματος. Πριν μερικούς μήνες ή άποφασιστική δράση των εργατών με μια γενική άπεργία άπέτρεψε την συνέχιση της λειτουργίας των έκτακτων στρατοδικείων. Η οργανωμένη άποφασιστική δράση τους μπορεί να δώσει επαναστατικές διέξόδους.

η εξέλιξη του εργατικού κινήματος και συγχρονα προβλήματα του σοσιαλισμού

Η ΤΡΙΤΗ ΔΙΕΘΝΗΣ ΜΕΡΟΣ Β'

Η Τρίτη Διεθνής ιδρύθηκε με σκοπό τη παγκόσμια εργατική επανάσταση. Στους Μπολσεβίκους ιδρυτές της η παγκόσμια επανάσταση φαινόταν σαν μια άμεση πραγματικότητα το 1919. Γι' αυτούς οι συνθήκες ήταν ώριμες για την εξάπλωση της επανάστασης στις ανεπτυγμένες χώρες της Ευρώπης. Βλέπανε τη συνέχιση της Ρωσικής επανάστασης σ' αυτές τις χώρες, ειδικά στη Γερμανία, σαν κάτι το απαραίτητο για την επιβίωση της ίδιας της Ρωσικής επανάστασης και του Ρωσικού Έργατικού Κράτους. Η Τρίτη ή Κομμουνιστική Διεθνής ήταν το όργανο το οποίο θα συντόνιζε και θα οργάνωνε την παγκόσμια επανάσταση.

Οι επαναστάσεις, όμως, που έγιναν σε διάφορες χώρες της Ευρώπης σ' αυτή την περίοδο, απέτυχαν να πάρουν τη μορφή και να φέρουν τα αποτελέσματα που περίμεναν οι Μπολσεβίκοι. Ένας λόγος για αυτό ήταν πώς το Ευρωπαϊκό Έργατικό κίνημα ήταν διασπασμένο. Η μεγάλη πλειοψηφία των νέργατων της Ευρώπης βρισκόταν κάτω από μία ρεφορμιστική, σοσιαλδημοκρατική ηγεσία. Τα κομμουνιστικά κόμματα μαζικοποιήθηκαν σ' αυτή τη περίοδο αλλά δεν κατάφεραν να τραβήξουν μαζί τους ένα μεγάλο μέρος της εργατικής τάξης. Επίσης η οργανωτική δομή της ίδιας της Κομμουνιστικής Διεθνούς και των κομμάτων μελών της δεν ταίριαζε με τις ιστορικές συνθήκες στην Ευρώπη. Η παγκόσμια επανάσταση όμως ήταν και συνέχισε μέχρι το 1922 να είναι η βάση και ο κύριος σκοπός της Κομμουνιστικής Διεθνούς.

Μετά από την αποτυχία των επαναστάσεων της περιόδου 1920—22 και με την άνοδο μιας ισχυρής γραφειοκρατικής τάξης μέσα στο Ρωσικό

Κομμουνιστικό Κόμμα, η Τρίτη Διεθνής έχασε τελείως την διεθνιστική επαναστατική της μορφή. Από την ίδρυσή της η Κομμουνιστική Διεθνής είχε δύο αντιφατικά χαρακτηριστικά. Αφενός μεν οι αρχές της βασίζονταν στην ιδέα της παγκόσμιας επανάστασης και απ' άλλου δε κυριαρχούσε μέσα στη Διεθνή το Ρωσικό Κομμουνιστικό κόμμα και η

Ρωσική επαναστατική εμπειρία. Τελικά στο τέταρτο συνέδριο το 1922, αναδιοργάνωση που έγινε κατάργηση σχεδόν κάθε ελευθερία θεωρητική και πρακτική στα μέλη της Διεθνούς και κύριος σκοπός της Διεθνούς έγινε η διαπεράσπιση των άμεσων συμφερόντων της Σοβιετικής Ένωσης και του Σοβιετικού Σοσιαλισμού. Η παγκόσμια επανάσταση πήρε δευτερεύουσα θέση και θεωρείτο σαν κάτι όχι άμεσου ενδιαφέροντος. Ωρισμένο να κομμουνιστικά κόμματα απαισιόδοξα για την άμεση κατάληψη της εξουσίας στις δικές τους χώρες, πράγματι δάσαν όλες τις ελπίδες τους στη Ρωσία σαν το μόνο σο-

σιαλιστικό κράτος το οποίο θα έπρεπε να υπακούουν και να προστατεύουν. Και όταν αυτόμα η Ρωσία υπόγραψε το 1922 με τη Γερμανία τη Συμφωνία του Ραπάλο που δημιουργήσε τις συνθήκες και για στρατιωτική συνεργασία μεταξύ των δύο χωρών, αυτό υποστηρίχτηκε από όλα τα Κομμουνιστικά κόμματα. Δεν θεωρήθηκε αυτή η συμφωνία μεταξύ της Ρωσίας και ενός ισχυρού καπιταλιστικού κράτους σαν άδικαιολόγητη βάση των αρχών της παγκόσμιας επανάστασης. Οι αντιφάσεις όμως αυτές δεν μπόρεσαν να μείνουν κρυμμένες.

Στην περίοδο 1922—29 το Κομμουνιστικό κίνημα βρισκόταν σε μία τρομερή κρίση. Σχεδόν σε όλα τα Κομμουνι-

στικά κόμματα το Μπολσεβίκικο μοντέλο που προωθούσε το Κρεμλίνο και οι πραγματικές κοινωνικές και οικονομικές συνθήκες στις διάφορες χώρες βρισκόταν σε σύγκρουση. Η διαμάχη μέσα στο ίδιο το Κομμουνιστικό Κόμμα Ρωσίας μεταξύ της Αριστερής Αντιπολίτευσης και της δεξιάς είναι ακόμη μία ένδειξη της γενικότερης κρίσης στην οποία βρισκόταν το Κομμουνιστικό κίνημα. Στις προσπάθειες της για «κάθαρση» των κομμάτων μελών της Διεθνούς η γραφειοκρατία του Ρωσικού κόμματος γύρω από τον Στάλιν έδιωξε από τα κόμματα αυτά εκατοντάδες από τα πιο προοδευτικά και δυναμικά μέλη. Το Ιταλικό και το Βουλγαρικό Κομμουνι-

στικό κίνημα διαλύθηκαν από αυτές τις διαγραφές και χάσανε αυτά τα δύο κόμματα την μαζικότητά τους. Το ίδιο και στην Κίνα. Το Κομμουνιστικό Κόμμα της Πολωνίας το διέλυσε η Μόσχα όταν μέσα από επαναστατικές συνθήκες ακολούθησε μία τακτική διαφορετική από την ορθόδοξη γραμμή της Μόσχας.

Το 1929 μόνο τρία μαζικά Κομμουνιστικά κόμματα εκτός από το Ρωσικό άνηκαν στη Τρίτη Διεθνή. Το Γερμανικό, το Γαλλικό, και της Τσεχοσλοβακίας. Τα άλλα είχαν χάσει τεράστιους αριθμούς μελών και οπαδών. Στην Ρωσία χιλιάδες μέλη του κόμματος στάλθηκαν σε στρατόπεδα συγκεντρώσεως.

Στη δεκαετία του 30 με την ανεργία και την οικονομική κρίση στην οποία βρισκόταν ο καπιταλισμός υπήρξε μια σχετική ενδυνάμωση του Κομμουνιστικού κινήματος αλλά δεν εμπόδισε τα φασιστικά κινήματα της Ευρώπης από το να μεγαλώσουν και σε μερικές χώρες να πάρουν την εξουσία.

Το τελικό κτύπημα που διέλυσε τη Κομμουνιστική Διεθνή και μετά από το οποίο δεν μπορούσε πλέον να δικαιολογηθεί την ύπαρξή της ήταν η συμφωνία μη επιθέσεως μεταξύ Ρωσίας και Χίτλερ. Αυτή η συμφωνία δεν ήταν τίποτε άλλο παρά ένα σχέδιο για τον διαχωρισμό της Πολωνίας μεταξύ Ρωσίας και Γερμανίας. Όταν το 1939 ο Κόκκινος Στρατός εισέβαλε στη Πολωνία διαλύθηκε τελείως ο μύθος της Τρίτης Διεθνούς. (Η ανεξαρτησία της Πολωνίας ήταν το θέμα το οποίο έφερε σε επαφή για πρώτη φορά αντιπροσώπους της Γαλλικής και Άγγλικης εργατικής τάξης. Από αυτές τις επαφές ιδρύθηκε η Πρώτη Διεθνής και το θέμα της Πολωνίας, για το Μάρξ και άλλους τότε είχε μεγάλη σημασία).

ΚΑΘΕ ΔΕΚΑΠΕΝΤΕ

ΠΡΑΞΙΚΟΠΗΜΑ ΣΕ ΨΩΜΑΔΙΚΟ

Μια περίεργη είδηση δημοσιεύτηκε πριν λίγες μέρες στον Κυπριακό Τύπο. Μερικοί ξένοι εργάτες κατέλαβαν το αρτοποιείο όπου εργάζονταν, γιατί το άφεντικό τους δεν τους πλήρωνε τους μισθούς τους. Τόση μεγάλη εντύπωση έκανε στους διάφορους δημοσιογράφους του το γεγονός που ώνόμασαν την πράξη των εργατών «πραξικόπημα», «μίνι-πραξικόπημα» κ.τ.λ. Κατέφθασαν όμως οι δυνάμεις ασφαλείας, συνέλαβαν τους πραξικοπηματίες και η νομιμότητα αποκαταστάθηκε.

Όπως, όμως, και νάχει το πράμα, το γεγονός είναι παράξενο και περίεργο για διάφορους λόγους:

Πρώτα - πρώτα, οι ξένοι εργάτες θαπρεπε να ξέρουν πώς στην Κύπρο έχουμε, ύστερα από διατάγματα των Συντεχνιών και της Κυβέρνησης, ταξική ύφεση και βιομηχανική ειρήνη. Για τουτό υπογράφηκε και ο Κώδικας Βιομηχανικών Σχέσεων. Δεν είναι, λοιπόν, νοητό να ξεγεύονται οι εργάτες και να καταλαμβάνουν εργοστάσια, έστω κι αν δεν τους πληρώνουν τα μεροκάματα.

Δεύτερο, θαπρεπε να ξέρουν πώς εδώ έχουμε έθνη κοαπελευθερωτικό αγώνα και τέτοια πράματα δεν

επιτρέπονται. Για χίλιους δυο λόγους: γιατί θα θυμώσουν οι πατριώτες δεξιοί, γιατί θα θυμώσει ο Κάρτερ και το Κογκρέσο που μας βοηθούν, γιατί θα σταματήσει το «οικονομικό θαύμα» και για τόσα άλλα.

Τρίτο, θα μου πείτε που θρέθηκαν οι ξένοι εργάτες στην Κύπρο; Μέχρι τώρα ξέραμε πώς ξάγαμε εργάτες, για να μην δημιουργούνται κοινωνικά προβλήματα. Φαίνεται, όμως, πώς τώρα εισάγουμε κιόλας, μήπως κι άνεθούν οι μισθοί και σταματήσει το οικονομικό θαύμα.

Πάντως, θαπρεπε, τουλάχιστο να γίνεται μια στοιχειώδης ενημέρωση στους ξένους εργάτες πριν τους επιτραπεί να πάρουν δουλειά στην Κύπρο. Να τους λεχθεί πώς εδώ επικρατεί βιομηχανική ειρήνη και δεν είναι δυνατό να γίνονται πραξικοπήματα. Πώς πρέπει να κάνουν θυσίες για τον αντιϊμπεριαλιστικό αγώνα....

Κι αν έχουν διάθεση για ταξικές διαμάχες, τότε να μην έρχονται στην Κύπρο, ή να πηγαίνουν να παρακολουθούν ποδόσφαιρο, ειδικά όταν παίζει ΑΠΟΕΛ-ΟΜΟΝΟΙΑ.

Ο ΕΚΦΡΑΣΤΙΚΟΣ

ΠΑΝΕΠΙΣΤΗΜΙΟ ΣΤΗΝ ΚΥΠΡΟ

η αρχουσα τάξη αποσκοπεί στη δημιουργία ενός ελεγχόμενου ιδρυματος

ΟΙ ΤΕΛΕΥΤΑΙΕΣ εξέλιξεις γύρω από το θέμα του πανεπιστημίου στην Κύπρο δείχνουν ότι οι πρώτοι σκεπτικισμοί και αντιδράσεις έχουν ξεπεραστεί και ότι η ίδρυση του Κυπριακού πανεπιστημίου τελικά θα πραγματοποιηθεί.

Η προοπτική αυτή δάζει δρισμένα ζητήματα που άφορουν τόσο την καθαρά επιστημονική πλευρά του όλου θέματος όσο και την πολιτική του.

Παρόλο που οι δύο πλευρές του ζητήματος — επιστημονική, πολιτική — δεν μπορούν να διαχωριστούν γιατί αποτελούν δυο ουσιαστικά στοιχεία μιας ένότητας, είναι αναγκαίο μια πρώτη προσέγγιση, να εξετάσει κύρια την πολιτική πλευρά.

Την αναγκαιότητα αυτήν την επιβάλλουν κύρια οι δραματικές συνθήκες που περνά η Κύπρος μετά την δίδυμη ιμπεριαλιστική συνωμοσία του πραξικοπήματος — και της εισβολής.

Έτσι η προσπάθεια αυτή δεν μπορεί παρά να δει και να συνδέσει το πρόβλημα της ίδρυσης και λειτουργίας του πανεπιστημίου στην Κύπρο, με το ευρύτερο ζήτημα του απελευθερωτικού αγώνα που διεξάγει σήμερα ο λαός μας.

Μια τέτοια σύνδεση μάς αναγκάζει να εξετάσουμε την σημασία και τον ρόλο του πανεπιστημίου κάτω από την ταξική σκοπιά του αγώνα αλλά και με «δυναμική» έννοια.

Ταξικά η ίδρυση πανεπιστημίου στην Κύπρο σημαίνει ενίσχυση του λαϊκού παράγοντα και της συμμετοχής του στην διαμόρφωση των πολιτικών εξελίξεων.

Η ιστορική πραχτική έδειξε και δείχνει πως το φοιτητικό κίνημα αποτελεί για τους αγώνες της εργατικής τάξης μια σημαντική συμμαχική δύναμη που σε πολλές περιπτώσεις αποδείχτηκε τουλάχιστο σε ζητήματα μαχητικής πραχτικής αλλά και συνειδητότητας πολύ προχωρημένη.

Έτσι πρέπει να θεωρείται βέβαιο ότι η σταθερή παρουσία της φοιτητικής μας νεολαίας στον τόπο, με τα προβλήματα του λαού, κοντά στο λαϊκό κίνημα και στη δράση του, θα την καταστήσει αποφασιστικό δυναμικό παράγοντα ενίσχυσης του αγωνιστικού

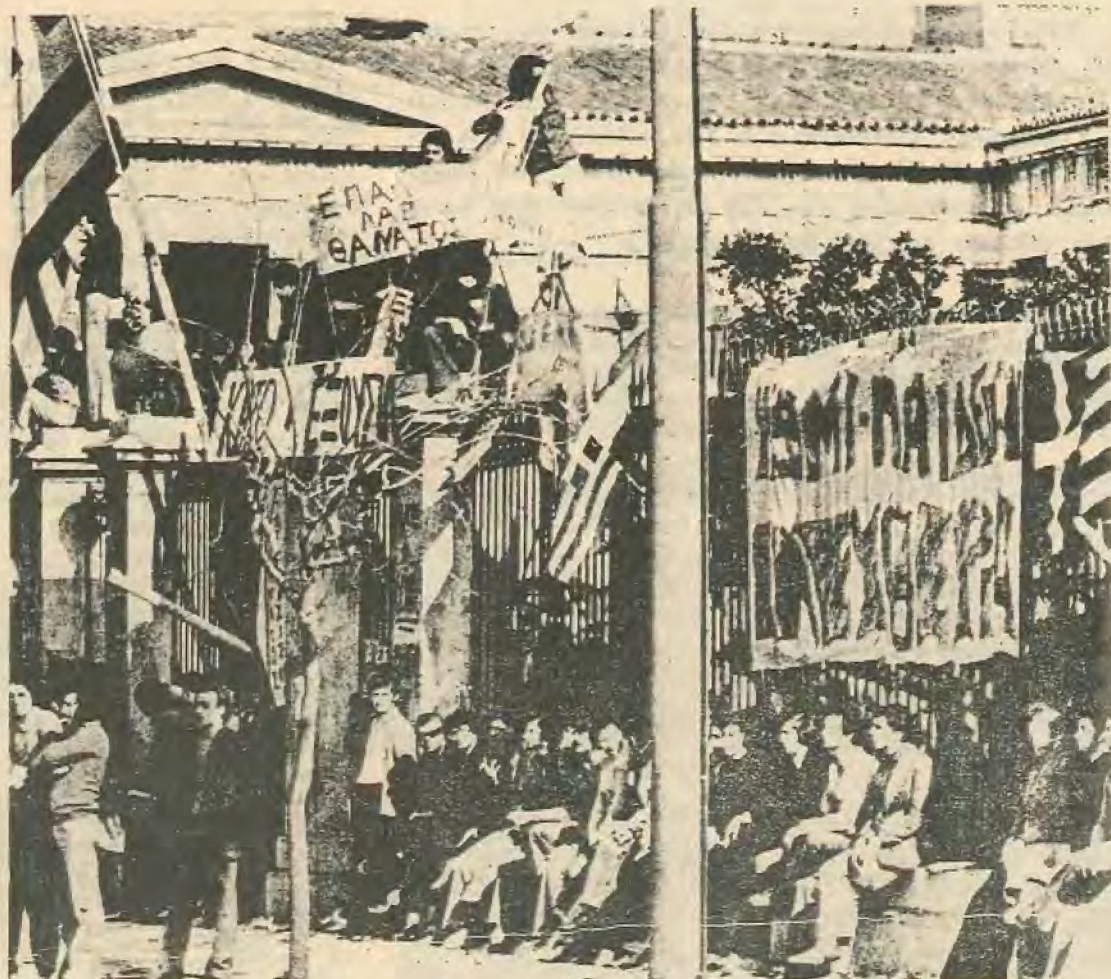
μετώπου για εθνική και κοινωνική απελευθέρωση.

Από την άλλη θα αναπτυχθεί σε φοβερά ψηλά βαθμό η σημερινή στάση της «κουλτούρας» και της επιστήμης γενικά στην Κύπρο.

Η παρουσία του φοιτητικού δυναμικού στην Κύπρο, η ανάπτυξη της επιστημονικής έρευνας, η κριτική προσέγγιση των προβλημάτων που είναι συστατικό στοιχείο της έρευνας, η συλλογικότητα που απαιτεί σήμερα η ανάλυση των πολλαπλών και πολυδιάστατων φαινομένων που άγκαλιάζει ο κάμπος της επιστήμης, όλα αυτά μαζί και με άλλες παράλληλες πραχτικές που δημιουργεί ή πανεπιστημιακή ζωή και δράση θα ενισχύσουν, θα μεθοδεύσουν και θα αναπτύξουν στον τόπο την επιστήμη τόσο από καθαρή άποψη, όσο και από την άποψη σύνδεσής της με την οικονομική, κοινωνική, πολιτική και πολιτιστική πραγματικότητα.

Ένας ακόμα συλογισμός που ενισχύει την προοδευτική σημασία που άσχοτά σήμερα το πανεπιστήμιο στην Κύπρο είναι και ούτος: Η οικονομική καταστροφή που επέφερε η εισβολή στην Κύπρο καθώς και η όλοένα και μεγαλύτερη ανάπτυξη των παραγωγών σχέσεων σε βάρος της εργατικής τάξης και των υπολοίπων εργαζομένων θα καταστήσει σε λίγα χρόνια — αν δεν έχει ήδη συμβεί ούτο — έντελως αδύνατο την από μέρους των εργατικών οικογενειών αποστολή των των παιδιών τους για σπουδές στο εξωτερικό. Η ίδρυση όμως του πανεπιστημίου στην Κύπρο θα κάνει δυνατή σε μεγάλο βαθμό την ανωτάτη φοίτηση των παιδιών των εργαζομένων.

Ασφαλώς η αρχουσα κεφαλαιοκρατική τάξη θα επιδιώξει να χρησιμοποιήσει το Κυπριακό πανεπιστήμιο για παραγωγή δεξιάς κουλτούρας και τεχνοκρατών στελεχών για επάνδρωση και συντήρηση του

Το Έλληνικό Πολυτεχνείο, όπως και τόσα άλλα Πανεπιστήμια, σε αγωνιστική κινητοποίηση ενάντια στη Χούντα.

αστικού κράτους. Αυτό όμως δεν θα πρέπει σε καμιά περίπτωση να θεωρηθεί σαν λόγος για να μην υποστηρίξουν κανείς την ίδρυση πανεπιστημίου. Η σωστή θέση είναι να παλαίψουν κανείς για την ίδρυση και οργάνωση ενός τέτοιου πανεπιστημίου που να αποτελέσει φορέα προοδευτικών ιδεών, να υπηρετεί τον αγώνα απελευθέρωσης του λαού μας, να προωθεί την πολιτικοποίηση και συνειδητοποίηση της εργατικής τάξης, να ανυψώνει την πολιτιστική παράδοση και κληρονομιά του λαού μας.

Από την αρχή όμως της ανακοίνωσής του για ίδρυση διαπιστώσαμε πάρα πολλά θέματα σχετικά με τη μελλοντική λειτουργία του που μάς δρθηκαν έντελως αντίθετος.

α) Η χρηματοδότησή του από ξένους οργανισμούς που σίγουρα θα προσπαθήσουν να το έχουν υπό έλεγχο (μαθήματα, ιδεολογία της εξάρτησης, καθηγητές που θα διδάξουν). Το Κυπριακό πανεπιστήμιο πρέπει να χρηματοδοτηθεί από την Κυπριακή πολιτεία, να είναι ένα έντελως ανεξάρτητο πνευματικό ίδρυμα, που θα αποτελέσει κέντρο συνάντησης και διδασκαλίας των προοδευτικών Έλληνοκυπρίων και Τουρκοκυπρίων καθηγητών.

β) Ο τόπος ίδρυσης του. Η αστική τάξη θέλει να απομονώσει τους φοιτητές από το κοινωνικό τους χώρο, από τα προβλήματα του λαού, να αποδυναμώσει το φοιτητικό κίνημα. Γι' αυτό σχεδιάζει την ίδρυση του πανεπιστημίου 25 μίλια έξω από τη Λευκωσία στη περιοχή Κόρνου. Η προσπάθειά της είναι ξεκάθαρη. Θέλει να παράγει φοιτη-

τές ουδετεροποιημένους, παθητικούς, κλεισμένους σ' ένα χρυσελέφαντινο πύργο, ασχολούμενους μόνο με τα δικά τους προβλήματα.

Ο χώρος του πανεπιστημίου είναι κοντά στα αστικά κέντρα της Κύπρου, στη Λευκωσία, σ' ένα προάστιο. Γι' αυτό οι φοιτητές μας μέσα στη ζύμωση της πολιτικής κοινωνικής ζωής, ανάμεσα στο λαό, να συμβάλουν στην άνοδο της πολιτιστικής μας ζωής, πρωτοπόροι σ' όλους τους λαϊκούς αγώνες.

γ) Η γλώσσα. Μέσα σε συνθήκες αγώνα για επιδίωξη προβάλλεται η χρησιμοποίησή της Αγγλικής γλώσσας στο πανεπιστήμιο (σε στυλ Αμερικάνικου πανεπιστημίου στη Βηρυτό). Τα επιχειρήματα που προτείνονται για την υποστήριξη της αγγλικής γλώσσας, είναι ότι θα μπορούν να έρχονται και φοιτητές της Μέσης Ανατολής και Αφρικής για εξοικονόμηση συναλλάγματος. Αν όμως το πανεπιστήμιο κρατηθεί σε ένα ψηλό επίπεδο ή χρησιμοποίηση της γλώσσας του τόπου δεν θα αποτρέψει ξένους φοιτητές ναρθούν να σπουδάσουν στην Κύπρο. Χιλιάδες φοιτητές πηγαίνουν σε χώρους που η γλώσσα τους μιλιέται από λίγα εκατομμύρια, την μαθαίνουν και συνεχίζουν τις σπουδές τους στο πανεπιστήμιο.

Έτσι τα μαθήματα στο πανεπιστήμιο πρέπει να γίνονται στην Έλληνική γλώσσα. Σε μερικές έδρες που πρέπει να ιδρυθούν (Τουρκικής Ιστορίας, λογοτεχνίας) πρέπει να χρησιμοποιείται ή Τουρκική. Η επικράτηση της Αγγλικής γλώσσας και στο πανεπιστήμιο (ήδη χρησιμοποιείται) στο

Α.Τ.Ι.) θα βοηθήσει στην επικράτηση ενός πνεύματος ψευτοκοσμοπολιτισμού την στιγμή που σε συνθήκες αγώνα για επιδίωξη, το δέσμο με τις ρίζες μας και τα στοιχεία της ιστορικής παράδοσής μας είναι επιτακτική ανάγκη.

Τα μαθήματα: Οι πληροφορίες μιλούν ότι το πανεπιστήμιο θα ξεκινήσει με σχολές δευτεροβάθμιας σημασίας για τις σημερινές συνθήκες του τόπου (Ιερατική, νομική, φιλοσοφική). Στις προσπάθειες για οικονομική ενδυνάμωση και ανάπτυξη των παραγωγικών δυνατοτήτων του τόπου το πανεπιστήμιο πρέπει να βοηθήσει με την δημιουργία δασοπονικών, γεωπονικών, αγροτικών, τεχνικών, διομηχανικών σχολών με παράλληλη μόρφωση σ' αυτές τις σχολές σε θεωρητικά θέματα (φιλοσοφία κοινωνιολογία. Ιστορία, λογοτεχνία κ.λ.π.).

Οι θέσεις αυτές μπαίνουν πριν ξεκινήσουν οι εργασίες ανέγερσης του πανεπιστημίου. Πιστεύουμε στη σημασία της ίδρυσης του και ξεκινάμε αυτή τη κριτική πιστεύοντας ότι το πανεπιστήμιο και οι φοιτητές του από όργανα ενίσχυσης της που προσπαθεί ή αστική τάξη να τα καταστήσει μπορούν και πρέπει να γίνουν εκφραστές και τόπος πάλης στον αγώνα της κοινωνικής πολιτικής οικονομικής απελευθέρωσης.

Υ.Γ. Το άρθρο αυτό είναι μια πρώτη προσέγγιση από τις σελίδες της Σ.Ε. Το θέμα για μας είναι πολύ σημαντικό. Έτσι πέραν από το διάλογο που θέλουμε να δημιουργεί, με το θέμα αυτό ή Σ.Ε. θα ξαναασχοληθεί πιο διεξοδικά.

ΛΑΪΚΗ ΣΥΝΑΥΛΙΑ ΤΟΥ Φ. ΚΑΒΑΛΛΑΡΗ

Λαϊκή συναυλία με δεκαμελή ορχήστρα και τραγουδιστές οργανώνουν ο νέος συνθέτης Φαίδρος Καβαλλάρης στις 20 τούτου του μήνα στη Σχολή Τυφλών στη Λευκωσία.

Στη συναυλία αυτή ο Φαίδρος θα παρουσιάσει για πρώτη φορά την «Κυπριακή Συμφωνία» που αποτελεί την τελευταία του δουλειά. Η «Κυπριακή Συμφωνία» είναι ένα έργο με διαλεχτά αποσπάσματα από τη μεγαλόπνοη ποιητική σύνθεση του μεγάλου μας ποιητή Θεόδωρο Πιερρίδη. Η επιλογή έγινε με τέτοιο τρόπο έτσι που να διατηρείται η νοηματική έννοια του έργου.

Θα παρουσιαστούν επίσης ή «Κυπριακή Τραγωδία» σε στίχους Τεύκρου Άνθια καθώς και μια ανθολογία από άλλα τραγούδια του συνθέτη όπως το «Ηλιοβασιλευία», ο «Πενταδάκτυλος», «Δώσ' μου τον ήλιο φύση», «Αδέλφια ψηλά» κ.ά.

Είναι ήδη γνωστή ή δουλειά του Φαίδρου από προηγούμενες του συναυλίες που σημείωσαν επιτυχία. Τα παιδιά που θα παίξουν και θα τραγουδήσουν στη συναυλία δουλεύουν έντατα και πιστεύουν πως κι' αυτή τους ή προσπάθεια θα έχει την ίδια επιτυχία.

ΠΟΛΙΤΙΚΟ ΜΝΗΜΟΣΥΝΟ ΣΤΗ ΛΕΜΕΣΟ

Ο ΑΓΩΝΑΣ ΤΟΥ ΔΩΡΟΥ ΣΥΝΕΧΙΖΕΤΑΙ

Μήνυμα για άσταμάτητο αγώνα μέχρι την τελική νίκη, έδωσε η εκδήλωση που έγινε στη Λεμεσό στις 3 Σεπτεμβρίου. Την εκδήλωση διοργάνωσαν από κοινού οι Έπαρχιακές Επιτροπές της Σ.Ν. ΕΔΕΝ και Σ.Κ. ΕΔΕΚ Λεμεσού για τον αγωνιστή σύντροφό μας Δώρο Λοΐζου. Η εκδήλωση που είχε μεγάλη επιτυχία έγινε στην αίθουσα τελετών του Δημαρχείου.

Την εκδήλωση άνοιξε με σύντομο χαιρετισμό ο συν. Γάβριος Κατσούνωτος, μέλος της Έπαρχιακής Επιτροπής ΕΔΕΚ Λεμεσού.

Στη συνέχεια, μίλησε εκ μέρους της Δ.Ν. Δώρου Λοΐζου ο συν. Μιχάλης Παπαδόπουλος. Στο χαιρετισμό του αναφέρθηκε στη δολοφονία του Δώρου σαν μία απόπειρα απο-

σιωπήσεως της φωνής όλου κληρονομιάς της ΕΔΕΚ και του Κυπριακού λαού. Κλείνοντας το χαιρετισμό του ο συν. Μιχάλης είπε πως η Δ.Ν. Δώρου Λοΐζου θα αγωνιστεί πιστή στις ιδέες του Δώρου για καλύτερο συνδικαλισμό, λαϊκή παιδεία και πολιτικοποίηση. Κάλεσε τους μαθητές να ακολουθήσουν το δρόμο που χάραξε

ο Δώρος.

Μετά ο συν. Πάμπος Χαράλαμπος απάγγειλε το ποίημα του Δώρου «Μά ως πότε πιά». Επίσης στην εκδήλωση αυτή ο συν. Α. Κατσιούνης απάγγειλε ένα ποίημα δικό του αφιερωμένο στο νεκρό σύντροφό μας.

Ο Γ.Γ. της Σ.Ν. ΕΔΕΝ συν. Μάριος Τεμπριώτης στην ομιλία του αναφέρθηκε στη ζωή του Δώρου και τις ιδέες του. Επίσης μίλησε για την προηγούμενη μέρα της δολοφονίας όπου είχε συζητήσει ο Δώρος με το Άρχηγό της ΕΔΕΚ διάφορα θέματα για το Σοσιαλισμό και την Κύπρο — ιδέες οι οποίες είχαν βαθιά επιρροή πάνω στο κόμμα. Την

επομένη μέρα σε κεντρική πλατεία της Λευκωσίας η πηγή, αυτών των ιδεών δολοφονήθηκε από φασιστικά όργανα στη προσπάθειά των για να αποκόψουν την πορεία προς το σοσιαλισμό με το θάνατο του Λυσσαρίδη. Κάθε χρόνο όπου και να δρισκώμαστε συνεχίσει ο Γ.Γ. της ΕΔΕΝ θα πρέπει να ανανεώσουμε, την ημέρα του θανάτου του Δώρου, τον όρκο μας για αγώνα άσταμάτητο μέχρι τη νίκη.

Αναφερόμενος στο μεγάλο κενό που προκάλεσε ο θάνατος του Μακάριου ο Γ.Γ. της ΕΔΕΝ είπε ότι ήδη η δεξιά προετοιμάζεται για άμεση κατάληψη της εξουσίας για να επιβάλει λύση στο Κυπριακό που αδυνατούσε να επιβάλει ο Δώρος ο Μακάριος. Το λαϊκό κίνημα δεν πρέπει να επιτρέψει ούδεμίαν κίνηση από την οικονομική ολιγαρχία προς την κατάληψη της εξουσίας. Το λαϊκό κίνημα είναι σε άπαρη νέων αγώνων. Συνεχίζοντας κάλεσε σε συσπείρωση τις αντιιμπεριαλιστικές δυνάμεις αποκλείοντας την αστική τάξη. Προϋπόθεση για ένα αντιιμπεριαλιστικό αγώνα από τις λαϊκές δυνάμεις, θα πρέπει να είναι μέτρα όπως η εθνικοποίηση των τραπεζών, ο καθορισμός μίνιμουμ μισθών, και η εθνικοποίηση των βασικών μονοπωλίων της ο-

κονομίας. Αυτά όλα, είπε ο σύντροφος Μάριος δρίσκονται στις προγραμματικές άρχες της Σ.Ν. ΕΔΕΝ και του Σ.Κ. ΕΔΕΚ. Καταλήγοντας ο Γ.Γ. της ΕΔΕΝ είπε ότι όσο θα ζούμε θα πολεμούμε με στόχο την επίτευξη του σοσιαλισμού.

Πριν από την ομιλία του Δώρου Λυσσαρίδη απαγγέλησαν ποιήματα από το σύντροφο Πάμπο Χαράλαμπος και την συντρόφισσα Μαρία Δημητρίου.

Ο Δρ Λυσσαρίδης αναφέρθηκε στην ομιλία του στις ημέρες εκείνες του πραξικοπήματος και της εισβολής. Με συγκίνηση μίλησε για τον θάνατο του Δώρου στην «Πλατεία Δώρου Λοΐζου». Μίλησε για τις ιδέες και τις υποθήκες του Δώρου Λοΐζου λέγοντας ότι διακηρύττουμε: «Τό λάβαρο των αρχών της ΕΔΕΚ που άνηρσε ο Δώρος δεν θα το υποστείουμε. Είμαστε ο λαός και δεν υπάρχει δύναμη να μας σταματήσει».

Η εκδήλωση στη Λεμεσό έδειξε για ακόμα μία φορά πως η 30ή Αύγουστου, η ημέρα του θανάτου του Δώρου δεν ξεχνιέται. Δεν ξεχνιέται γιατί οι ιδέες του Δώρου και ο αγώνας του Δώρου και του Κόμματός του ζουν. Είναι ιδέες και ένας αγώνας που ακόμα εξελίσσονται.

ΑΥΘΑΙΡΕΣΙΕΣ ΣΕ ΒΑΡΟΣ ΞΕΝΩΝ ΕΡΓΑΤΩΝ

Αυτές τις μέρες δικάζονται 4 αιγύπτιοι εργάτες του άρτοποιείου Χατζηγιάννη στα Λατσία. Κατηγορούνται για «παράνομη» είσοδο στο άρτοποιείο και την κατάληψή του!

Οι έφημερίδες φρόντισαν να περάσει άπαράτηρητο το έπεισόδιο, ή να το καλύψουν δήθεν είδησεογραφικά, παρουσιάζοντας έμμεσα τους μετανάστες εργάτες σαν ταραχαποιά στοιχεία.

Για μας το «έπεισόδιο» έχει πολιτικές προεκτάσεις. Είναι από τα πρώτα δείγματα συγγής εκμετάλλευσης εις βάρος ξένων εργατών που παλεύουν για το μεροκάματο. Δεί-

και τους ανακοίνωσε πως θα πληρώνει μόνο £55 τον μήνα. Όμως αυτό δεν ήταν αρκετό. Για τους επόμενους 3 μήνες δεν τους πλήρωσε κανένα μηνιαίο και τους έδινε μόνο

Οι 4 Αιγύπτιοι εργάτες του άρτοποιείου Χατζηγιάννη: Μωχάμετ Πασγιάνη, Γιόσφι Άτένα, Χάσαν Μαγράμπ, Σάτερ Πάτρη.

χνει πως οι κεφαλαιοκράτες δεν διαφέρουν στα μέσα που χρησιμοποιούν, είτε είναι Γερμανοί είτε Άγγλοι είτε ακόμα και Κύπριοι!

Συναντήσαμε τους 4 εργάτες στο ξενοδοχείο και τους πήραμε συνέντευξη, μας μίλησαν για τις άθλιες συνθήκες δουλειάς.

Ο εργοδότης τους τους συνάντησε στην Αλεξάνδρεια μέσω ενός Έλληνα φίλου του. Τους πρόσφερε δουλειά στην Κύπρο, στο άρτοποιείο του στις 20 Απριλίου. Οι δροι του συμβολαίου ήταν για £80 τον μήνα μισθό, δωρεά διαμονής και διατροφή, δωρεά εργασία και εξασφάλιση αδειας εργασίας.

Μετά την πρώτη εβδομάδα, εργοδότης «άλλαξε» ιδέα

τά λεφτά από τις υπέρωριες «για να μην τα φάνε στα καμπαρέ και στα έξω».

Οι 4 εργάτες μέναν σ' ένα μικρό, βρώμικο δωμάτιο χωρίς ηλεκτρισμό και πλήρωναν για την διατροφή τους.

Οι κύπριοι εργάτες του άρτοποιείου έχουν τα ίδια συμφέροντα με τους 4 ξένους. Η μόνη αποτελεσματική συμπάρασταση στους 4 εργάτες είναι η συμπάρασταση των υπόλοιπων εργατών. Όλοι οι εργάτες πρέπει ενεργητικά ν' απαιτήσουν:

- Ν' αποσυρθεί ή μήνυση του εργοδότη.
- Η άμεση επαναπροσλήψη των 4.
- Η ολική ικανοποίηση των αιτημάτων των 4 εργατών.

Όταν οι εργάτες απαιτήσαν τα λεφτά τους αρνήθηκε να τους τα δώσει η εργοδοσία. Όταν ξαναπήγαν στο εργοστάσιο για να απαιτήσουν τα λεφτά τους ή κα Χατζηγιάννη κάλεσε την αστυνομία και τους συνέλαβε. Η δίκη θα γίνει στις 15 του Σεπτεμβρίου.

Στο άρτοποιείο δουλεύουν 25 άλλοι κύπριοι εργάτες και εργάτριες, που μπορούν να συμπαρασταθούν στους 4 αιγύπτιους συνάδελφους τους.

Η μόνη δύναμη που μπορεί ν' αντιπαρατεθεί στην αυθαιρεσία και την καταπίεση των κεφαλαιοκρατών είναι η ίδια η εργατική τάξη. Οι κύπριοι εργάτες του άρτοποιείου έχουν τα ίδια συμφέροντα με τους αιγύπτιους εργάτες. Ο εργοδότης τους χρησιμοποιεί σαν φτηνό εργατικό δυναμικό. Τίποτα δεν εμποδίζει να στραφεί κι' ενάντια στους άλλους εργάτες αν καθή αυτός ο αγώνας.

Την υπεράσπιση των εργατών ανέθεσε σε δικηγόρο ή ΠΕΟ. Όμως δεν είναι αυτό που έχει σημασία. Γιατί η αρχούσα τάξη θ' αποφασίσει ανάλογα με το ταξικό της συμφέρο. Αν συμφέρει στην αστική τάξη να έχει ξένους εργάτες και να τους εκμεταλλεύεται — όπως συμβαίνει σήμερα στην Κύπρο — δεν θα τους διώξει και θα τους άθωώσει. Αν όχι, τότε ανεξάρτητα από το δική των εργατών θα τους απελάσει, όπως κάμνουν οι αρχούσες τάξεις στην Αγγλία, Γερμανία, Γαλλία που διώχνουν τους μετανάστες εργάτες κατά χιλιάδες.

αγοράζετε
τη
σοσιαλιστική
εκφραση

σοσιαλιστική
εκφραση

ΣΥΝΔΡΟΜΕΣ

Έσωτερικό 24 φύλλα 2000 μίλς
Έξωτερικό 24 φύλλα 2500 μίλς
Τιμή φύλλου 50 μίλς.
Οι έπιταγές στο λογαριασμό
4572 Λαϊκή Τράπεζα Κύπρου
Λευκωσία.

Η Σοσιαλιστική "Εκφραση" θα διατείνεται στα Γραφεία της Σοσιαλιστικής Νεολαίας ΕΔΕΝ Κωνσταντίνου Παλαιολόγου 23 Λευκωσία ή για συνδρομές Τ.Κ. 1064 Λευκωσία.